

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 3 § lagen om förhindrande av vattens förorening,
försorsakad av fartyg**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om förhindrande av vattens förorening, försorsakad av fartyg ändras så att genom förordning skall kunna stadgas om anmälningsskyldigheter som gäller transporter som utförs av olje-, gas- och kemikalietankfartyg. Dessutom skall trafikministeriet, enligt vad som stadgas genom förordning, kunna meddela närmare föreskrifter och anvisningar som gäller ovan nämnda anmälningsskyldigheter. Genom förordning skall också kunna stadgas att sjöfartsstyrelsen skall kunna meddela sådana föreskrifter och anvisningar om tekniska detaljer som behövs

för att förhindra förorening av vatten. Dessa detaljer gäller finska fartygs samt för handels-sjöfart mellan hamnar i Finland eller i insjö-vattnen använda fartygs konstruktion, utrustning, bemanning och användning samt anmälningar som gäller olje-, kemikalie- och gastank-fartyg.

Ändringen anknyter till genomförandet av Gemensamma EES-kommitténs beslut om ändring av protokoll 47 och vissa bilagor till EES-avtalet (tilläggsprotokollet till EES-avtalet). Lagen avses träda i kraft den 1 september 1994.

ALLMÄN MOTIVERING

**1. Nuläget och de föreslagna
ändringarna**

I 3 § lagen om förhindrande av vattens förorening, försorsakad av fartyg, nedan fartygsavfallslagen, ingår stadganden om bemyndigande, enligt vilka genom förordning och vidare genom beslut av trafikministeriet kan ges stadganden och meddelas föreskrifter som behövs för att förhindra förorening av vatten.

Med stöd av paragrafens 1 mom. kan genom förordning stadgas om finska fartygs samt för handelssjöfart mellan hamnar i Finland eller i insjövattnen använda fartygs konstruktion, utrustning, bemanning och användning. Enligt 3 § 2 mom. får genom förordning också utfärdas sådana förbud och begränsningar som gäller trafiken med olje- och kemikalietankfartyg på finska insjöområden. Med stöd av stadgandets 3 mom. kan trafikministeriet gen-

om förordning bemyndigas att meddela närmare föreskrifter och anvisningar om tillämpningen av 1 och 2 mom.

Fartygsavfallslagens 9 § innehåller dessutom ett stadgande om fartygsbefälhavares anmälningsskyldighet i vissa fall. Angående befälhavares anmälningsskyldighet stadgas närmare genom förordning och denna skyldighet omfattar anmälningar vid observationer och anmälningar i fall av skada. Fartygsavfallslagen innehåller inga andra stadganden som gäller anmälningsskyldighet.

I samband med ikraftträdandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) bringades lagstiftningen i Finland genom en ändring av lotsningsförordningen (1442/93) i överensstämmelse med bestämmelserna i rådets direktiv 79/116/EEG om minimikrav för vissa tankfartyg som anlöper eller avgår från gemenskapens hamnar, nedan 1979

års direktiv. Därefter har i september 1993 utfärdats ett nytt, till tillämpningsområdet mer omfattande direktiv om anmälningsskyldigheten, dvs. rådets direktiv om minimikrav för fartyg som anlöper eller avgår från gemenskapens hamnar med farligt eller förorenande gods (93/75/EEG), nedan 1993 års direktiv. 1979 års direktiv upphävs när det nya direktivet träder i kraft i september 1995. 1993 års direktiv har genom bilaga 11 till Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 7/94 om ändring av protokoll 47 och vissa bilagor till EES-avtalet (tilläggsprotokollet till EES-avtalet) fogats till de rättsakter till vilka hänvisas i bilaga XIII till EES-avtalet.

1993 års direktiv innehåller bestämmelser om avlastarens skyldighet att tillställa fartygets befälhavare eller fartygets ägare, befraktare, användarbolag eller deras ombud anmälningar om lasten.

Dessutom innehåller direktivet bestämmelser om skyldigheten att informera om fartyg som transporterar farliga eller förorenande ämnen, om fartygens last och om andra detaljer som gäller transporterarna. Fartyg som avgår från en hamn inom Europeiska unionen (EU) skall före avgången delge den behöriga myndigheten i staten i fråga de uppgifter som återfinns i bilagan till direktivet. Likaså skall ett fartyg redan när det avgår från en lastningshamn utanför EU till den behöriga myndigheten i en destinationshamn inom EU anmäla de uppgifter som nämns i bilagan till direktivet. I direktivet föreskrivs att det skall vara speditörens skyldighet att lämna den deklARATION som krävs. Med speditör avses fartygets ägare, befraktare och användarbolag samt deras ombud.

Direktivet gäller med vissa undantag samtliga lastfartyg, olje-, kemikalie- och gastankfartyg och passagerarfartyg, som transporterar i direktivet definierat farligt eller förorenande gods i bulk eller i förpackad form. Med bulktransporter avses transport av flytande ämnen i bulk.

I direktivet föreskrivs dessutom att fartygets befälhavare skall ifylla ett inspektionsformulär, av vilket framgår uppgifter för identifiering av fartyget samt uppgifter om säkerhetsanordningarnas skick ombord på fartyget, om säkerhetsdokument och andra handlingar samt om befäl och manskap. Formuläret skall överlämnas till lotsen och på begäran till den behöriga myndigheten.

Syftet med direktivet är att skapa ett omfattande system för insamling av information. Med hjälp av detta system har myndigheterna möjlighet att övervaka transporterarna av farligt och förorenande gods i Europa och att vid olyckor snabbt och exakt kunna utreda arten och mängden av farligt och förorenande gods ombord på fartyget.

Till följd av direktivets omfattning kan dess bestämmelser inte längre anses möjliga att införa i finländsk lagstiftning genom en ändring av lotsningsförordningen. Inte heller fartygsavfallslagens stadganden om bemyndigande är tillräckligt omfattande för att täcka alla de eventualiteter som avses i direktivet. På grund av det som sägs ovan föreslås stadgandet om bemyndigande i fartygsavfallslagens 3 § bli utvidgat så, att med stöd av det genom förordning skall kunna ges stadganden om anmälningsskyldigheter som gäller transporter som utförs av tankfartyg för olja, kemikalier och gas. I fråga om styckegodstransporter skall bemyndigandet att genom förordning stadga om fartygsanmälningar ges genom en lag om transport av farliga ämnen.

I denna proposition föreslås att trafikministeriet, enligt vad som stadgas genom förordning, skall kunna meddela närmare föreskrifter och anvisningar som gäller ovan nämnda anmälningsskyldigheter. Samtidigt föreslås det att i fartygsavfallslagen intas ett stadgande, med stöd av vilket sjöfartsstyrelsen, enligt vad som stadgas genom förordning, skall kunna meddela föreskrifter och anvisningar om i 3 § 1 mom. avsedda fartygs konstruktion, utrustning, bemanning och användning samt om de anmälningsskyldigheter som gäller transporter som utförs av tankfartyg för olja, kemikalier och gas. I praktiken har sjöfartsstyrelsen redan tidigare meddelat tekniska föreskrifter om ovan nämnda detaljer. I anslutning till anmälningsskyldigheten skall genom beslut av sjöfartsstyrelsen bl.a. föreskrivas om det praktiska genomförandet av anmälningsskyldigheten med kontaktformer och tidsfrister samt fastställas innehållet i inspektionsformuläret.

2. Propositionens verkningar

Propositionen bedöms inte ha några organisatoriska verkningar. Enligt planerna skall sjöfartsverkets sjöfartsdistrikt sköta den insamling av information som propositionen förutsätter.

Utvecklandet av ett system för informationsinsamling kommer sannolikt att i någon mån försäkra omkostnader, som inte ännu kan uppskattas. Ett stadgande enligt vilket anmälningar skall ges över långa avstånd kan kräva anskaffning av nya radioanläggningar, vilket åsamkar sjöfartsförvaltningen merkostnader.

3. Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid trafikministeriet. Förslaget har varit på remiss hos miljöministeriet, sjöfartsstyrelsen, Finlands Rederiförening, Ålands Redarförening, Utrikesfartens Småtonnageförening, Finlands Skeppsbefälsförbund och Finlands Hamnförbund. Förslaget har i allmänhet tillstyrkts bifall i de avgivna utlåtandena.

4. Ikraftträdande

Enligt 1993 års direktiv skall de lagar och andra författningar som iakttagandet av direktivet förutsätter ges inom 12 månader efter det att direktivet har antagits, dvs. senast den 13 september 1994. De skyldigheter som följer av direktivet träder i kraft den 13 september 1995. I enlighet med det ovan sagda föreslås det att lagen skall träda i kraft den 1 september 1994, så att stadganden och föreskrifter på lägre nivå skall kunna ges senast den 13 september 1994. Eftersom det enbart är fråga om ett fullmaktsstadgande kan den föreslagna lagen träda i kraft oberoende av ikraftträdandet av tilläggsprotokollet till EES-avtalet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 3 § lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 16 mars 1979 om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg (300/79) 3 § 3 mom., sådant det lyder i lag av den 29 juni 1990 (607/90), samt fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 29 juni 1990, ett nytt 4 mom. som följer:

3 §

Genom förordning kan dessutom utfärdas stadganden om de amälningsskyldigheter som gäller transporter som utförs av olje-, kemikalie- och gastankfartyg.

Trafikministeriet kan, enligt vad som stadgas genom förordning, meddela närmare föreskrifter och anvisningar om det som nämns i 1—3 mom. Dessutom kan sjöfartsstyrelsen, enligt

vad som stadgas genom förordning, meddela föreskrifter och anvisningar om tekniska detaljer som gäller i 1 mom. avsedda fartygs konstruktion, utrustning, bemanning och användning samt de anmälningar som nämns i 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1994.

Helsingfors den 6 maj 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Trafikminister *Ole Norrback*

Lag

om ändring av 3 § lagen om förhindrande av vattens förorening, försakad av fartyg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 16 mars 1979 om förhindrande av vattens förorening, försakad av fartyg (300/79) 3 § 3 mom., sådant det lyder i lag av den 29 juni 1990 (607/90), samt

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 29 juni 1990, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Trafikministeriet kan genom förordning be-
myndigas att meddela närmare föreskrifter och
anvisningar om tillämpningen av 1 och 2 mom.

Föreslagen lydelse

3 §

Genom förordning kan dessutom utfärdas
stadganden om de amälningsskyldigheter som
gäller transporter som utförs av olje-, kemikalie-
och gastankfartyg.

Trafikministeriet kan, enligt vad som stadgas
genom förordning, meddela närmare föreskrifter
och anvisningar om det som nämns i 1—3 mom.
Dessutom kan sjöfartsstyrelsen, enligt vad som
stadgas genom förordning, meddela föreskrifter
och anvisningar om tekniska detaljer som gäller
i 1 mom. avsedda fartygs konstruktion, utrust-
ning, bemanning och användning samt de anmäl-
ningar som nämns i 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 september
1994.

